

Gorzów Wlkp., 2 lutego 2026 r.

PS-VIII.431.30.2025.MKuj

Pani
Ewelina Banicka-Buksa
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Krzeszycach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz. U. z 2025 r., poz. 49), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) – zespół kontrolny w składzie:

1. Marta Kujawa – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 340-1/2025 z dnia 26 listopada 2025 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Wirginia Puł-Sobania – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 340-2/2025 z dnia 26 listopada 2025 r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził czynności kontrolne w okresie **od 2 grudnia 2025 r. do 30 stycznia 2026 r.** – w tym **1 dzień (8 grudnia 2025 r.)** w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszycach przy ul. Skwierzyńskiej 16, 66-435 Krzeszyce. Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na rok 2025. Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w kontroli.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji wybranych zadań gminy z zakresu wspierania rodziny.

Kontrola obejmowała okres od 1 lipca 2024 r. do 1 grudnia 2025 r.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

Akta kontroli: str.: 1-11, 13

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Eweliny Banickiej-Buksy, Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszycach, która również udzielała wyjaśnień podczas kontroli, zgodnie z posiadanym upoważnieniem z 31 grudnia 2018 r. nr 133/2018/GOPS do prowadzenia postępowań w sprawach zakresu wspierania rodziny

i systemu pieczy zastępczej oraz wydawania w tych sprawach decyzji – wydanym przez Wójta Gminy Krzeszyce.

W toku kontroli ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Kwalifikacje i szkolenia asystenta rodziny.
2. Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
3. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
4. Realizację zadań asystenta rodziny, określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Jako próbę badawczą do kontroli wybrano dokumentację 4 rodzin spośród 13 objętych wsparciem asystenta rodziny (w okresie podlegającym kontroli), wg kryterium:

- a) 2 wybrane rodziny, objęte opieką asystenta rodziny z uwagi na trudności opiekuńczo-wychowawcze:
 - rodzina A *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),
 - rodzina B z 4 dzieci *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),
- b) *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902):
 - Rodzina C *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),
- c) *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902):
 - Rodzina D *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),

Ustaień kontroli dokonano również na podstawie publikowanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej resortowego sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za II półrocze 2024 roku oraz I półrocze 2025 roku, a także na podstawie jednorazowego sprawozdania pod nazwą: Informacja o rodzinach z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i poradnictwie koordynowanym przez asystentów w ramach ustawy „Za życiem” – za II półrocze 2024 r. oraz I półrocze 2025 r.

Akta kontroli: str.: 7-8, 12, 368-370, 469-476

Ocena skontrolowanej działalności

1. Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

1.1 Kwalifikacje asystenta rodziny

Zgodnie z przeanalizowaną dokumentacją, w okresie podlegającym kontroli, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszycach zatrudnionych było 2 asystentów rodziny (AR1 i AR2). Asystent AR1 był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w wymiarze

½ etatowego czasu pracy do maja 2025 r. Natomiast asystent AR2 był zatrudniony w wymiarze ¾ etatowego czasu pracy od maja 2025 r. Biorąc pod uwagę kwalifikacje pracowników, Zespół kontrolny uznaje, że wymagania na zajmowane stanowisko zostały spełnione¹.

Na dzień kontroli pracownicy nie zostali zweryfikowani przez pracodawcę w bazie Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Fakt, że pracownicy nie zostali poddani weryfikacji w ww. rejestrze już na etapie zatrudnienia **stanowi nieprawidłowość**.

Akta kontroli: str.: 437-438, 463-468, 478

W kontrolowanym obszarze stwierdzono istotne uchybienie w zakresie braku weryfikacji pracowników w bazie Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym na etapie zatrudnienia.

1.2 Uczestnictwo asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje

W toku kontroli zbadano również kwestię systematycznego podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie².

Dokumentacja z okresu objętego kontrolą nie wskazywała, żeby asystent rodziny AR1 odbył jakiegokolwiek szkolenie z zakresu pracy z dzieckiem i rodziną. W dokumentacji asystenta AR1 ostatnie zaświadczenie potwierdzające udział w kursie pochodziło sprzed okresu objętego kontrolą. Asystent rodziny AR1 został zatrudniony przed okresem podlegającym kontroli, tj. przed lipcem 2024 r. Stosunek pracy ustał w maju 2025 r. Daje więc to okres 10 miesięcy, podczas których pracownik nie uczestniczył w żadnych szkoleniach. Natomiast asystent AR2, zatrudniony w GOPS w Krzeszycach od maja 2025 r. uczestniczył w 3 szkoleniach, których tematyka była zgodna z wykonywanymi przez niego zadaniami. Pracownik odbył ww. szkolenia w 2025 r.

Akta kontroli: str.: 440-452

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie polegające na braku systematycznego podnoszenia kwalifikacji przez jednego z asystentów rodziny.

1.3 Obejmowanie rodzin opieką asystenta rodziny

Jak wynika z przepisów prawa, asystent rodziny zatrudniony w jednostce może w jednym czasie pracować maksymalnie z 15 rodzinami³.

Z przesłanej przez Kierownika jednostki dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą, w sumie 13 rodzin z terenu gminy Krzeszyce zmagają się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Wszystkie te rodziny objęto opieką asystenta rodziny.

¹ art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177 ze zm., Dz.U. z 2025, poz. 49)

² art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177 ze zm., Dz.U. z 2025, poz. 49)

³ art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177 ze zm., Dz.U. z 2025, poz. 49)

W okresie objętym kontrolą w GOPS w Krzeszycach zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny, w niepełnym wymiarze czasu. Liczba rodzin, które były w jednym czasie objęte wsparciem asystenta rodziny była proporcjonalna do wymiaru czasu (tj. ½ etatu – 7 rodzin oraz ¾ etatu – 11 rodzin).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy między innymi monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną⁴. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Kontrolujący wskazują, że należy pamiętać, aby zgodnie z zapisami w ustawie, prowadzić monitoring rodziny po zakończeniu z nią współpracy. Na dzień kontroli pod opieką asystenta rodziny znajdowało się 11 rodzin.

Akta kontroli: str.: 368-370, 439, 172-219

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- monitoring rodziny prowadzić po zakończonej współpracy z rodziną.

1.4 Planowanie pracy z rodziną oraz dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny

Asystent rodziny, wypełniając swoje zadania, jest obowiązany prowadzić systematyczną i szczegółową dokumentację. Nie rzadziej niż co pół roku, należy sporządzać okresową ocenę sytuacji rodziny⁵, aby na jej podstawie aktualizować plany pracy, uwzględniając zmieniające się okoliczności.

a) Okresowa ocena sytuacji rodziny

W okresie podlegającym kontroli dla wszystkich rodzin, których teczki poddane zostały analizie w trakcie czynności kontrolnych, sporządzonych zostało w sumie 8 formularzy okresowej oceny sytuacji rodziny. Dokumenty tworzone były w ustawowym terminie co pół roku. 6 formularzy okresowej oceny sytuacji rodziny zostało podpisanych przez asystenta rodziny oraz Kierownika jednostki. Jeden z formularzy został podpisany wyłącznie przez Kierownika (dot. rodziny D). Formularz rodziny C nie zawierał podpisów. Struktura dokumentu w każdym przypadku była taka sama. Asystent rodziny wyczerpująco opisywał sytuację rodziny, tj. przyczyny problemów występujących w danej rodzinie, cele i działania podjęte podczas współpracy z daną rodziną oraz opis dotychczasowych postępów i występujących dalej trudności, które należy przezwyciężyć. Informacje zawarte w ocenie były zgodne z pozostałą dokumentacją. Zespół kontrolny stwierdza, że taki sposób prowadzenia dokumentacji pozwalał w prosty sposób na rozeznanie się w sytuacji rodziny oraz jej postępach. Oceny okresowe sytuacji rodziny zawierały także informacje o dacie utworzenia dokumentu.

Akta kontroli: str.: 29-30, 73-75, 140-148, 230-240

⁴ art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177 ze zm., Dz.U. z 2025, poz. 49)

⁵ art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177 ze zm., Dz.U. z 2025, poz. 49)

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie polegające na braku wymaganych podpisów pod dokumentem „Okresowa Ocena Sytuacji Rodziny”.

b) Plan pracy z rodziną

Asystent rodziny powinien sporządzić, a następnie systematycznie modyfikować plan pracy z rodziną, który opracowywany jest we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym⁶. Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań, mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji wraz z przewidywanymi efektami⁷. Przepisy prawa wprawdzie nie wskazują wprost obowiązku systematycznego aktualizowania dokumentu, jednak przyjmuje się, że zmian w planie należy dokonywać po każdej ocenie okresowej – w odstępach nieprzekraczających 6 miesięcy – bądź po wystąpieniu ważnej zmiany w życiu rodziny. Analiza dokumentacji teczek rodzin z próby kontrolnej wykazała, że w okresie podlegającym kontroli sporządzonych zostało w sumie 8 planów pracy z rodziną, dwie aktualizacje planu oraz 7 dokumentów zatytułowanych „Plan Pracy z Rodziną”. Ww. dokumenty były sporządzane w terminie krótszym niż 6 miesięcy i zawierały opis konkretnych działań, ocenę realizacji celu, podpis rodziny oraz w większości dokumentów – podpis asystenta rodziny. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Analizując terminowość sporządzanych dokumentów stwierdzić należy, że były one dokonywane w przyjętym terminie, tj. co pół roku. Zawierano w nich informacje, tj.: cel główny, cele szczegółowe, działania, przewidywane efekty oraz termin realizacji. Jednak w rubryczce termin realizacji zdarzało się, że wpisywano termin z przeszłości lub nie wpisywano terminu w ogóle, mimo że była możliwość określenia terminu wykonania działań. Pisząc plan, należy zaplanować działania z daną rodziną, które będą realizowane w przyszłości, stąd więc daty nie mogą być wstecz. Ponadto terminy muszą być podawane adekwatnie do zadania. Kontrolujący zwracają uwagę, że słuszne byłoby wskazywać konkretne daty do czynności, takich jak np. zapisanie się do lekarza/na terapię, złożenie wniosku itp.

Nie wszystkie plany pomocy rodzinie oraz ich aktualizacje zawierały podpisy rodziny, pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny.

Akta kontroli: str.: 14-15, 46-47, 64-68, 138-139, 220-229, 488-500

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie polegające na braku wymaganych podpisów pod dokumentem „Plan Pracy z Rodziną”.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- w planach pracy z rodziną wskazywać terminy realizacji działań wskazując daty w przyszłości.

c) Monitorowanie rodzin przez asystenta rodziny

⁶ art.15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177, j.t.: Dz.U. z 2025, poz. 49)

⁷ art.15 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177, j.t.: Dz.U. z 2025, poz. 49)

Asystenci rodziny monitorowali rodziny poprzez wejścia w środowisko, które opisywane były w formie prowadzenia zeszytu, dziennika pracy asystenta rodziny, a także notatek służbowych. Monitorowanie środowiska odbywało się także poprzez kontakty z kuratorem, pracownikami szkoły/przedszkola, komornikiem, pracownikiem socjalnym GOPS w Krzeszycach, lekarzami/specjalistami. Wpisy w dzienniku prowadzenia pracy asystenta oraz w zeszycie były w większości podpisywane przez asystenta rodziny. Zespół kontrolny podkreśla, że wskazane jest, aby rodzina, z którą pracuje asystent, mogła zapoznać się z jego obserwacjami i wnioskami z przebiegu wizyty i potwierdziła to podpisem. Zapoznanie się z tymi informacjami daje rodzinie poczucie wiedzy, sprawczości i odpowiedzialności za realizację działań, zmierzających do pokonania trudności, z którymi się borykają.

Pracownik średnio wchodził w środowisko 3-4 razy w miesiącu. Asystent rodziny AR1 nie podawał godzin wejścia/wyjścia w środowisko. Natomiast asystent AR2 wpisywał czas spędzony z daną rodziną. Podawany czas wizyt był wystarczający, by móc nawiązać prawidłowe relacje z rodzinami.

Akta kontroli: str.: 31-45, 48-63, 69-72, 76-137, 149-219, 241-367, 389-415

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zapisy z wizytacji u rodzin były podpisywane także przez rodziny,
- wizyty w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny odbywały się w sposób regularny, zapewniający w jak najwyższym stopniu wsparcie dla danej rodziny,
- czas spędzony z rodziną był odpowiednio dokumentowany, tj. podawane godziny wejścia/wyjścia lub czas w godzinach/minutach.

1.5 Poradnictwo specjalistyczne

Jak wynika z przepisu ustawy⁸, gmina ma obowiązek zapewniać rodzinom dostęp do porad specjalistycznych.

Na stronie internetowej Gminy Krzeszyce, w zakładce „Urząd Gminy” umieszczone są informacje na temat nieodpłatnej pomocy specjalistycznej⁹, w tym:

- prawnej,
- psychologicznej,
- pedagogicznej,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,

Dodatkowo, na stronie można zapoznać się z informacją na temat Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w tym szkoleń współfinansowanych przez GKRPA) oraz możliwości kontaktu z terapeutą uzależnień.

Powyższe informacje dotyczą roku 2024.

Na stronie internetowej sąsiadującej gminy – Lubniewice została zawarta informacja na temat nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego w Krzeszycach z danymi na 2025 rok¹⁰. Informacja z aktualnymi danymi powinna być

⁸ art. 176 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177, j.t.: Dz.U. z 2025, poz. 49)

⁹ https://www.krzeszyce.pl/strona-169-nieodplatna_pomoc_prawna.html

¹⁰ <https://lubniewice.pl/nieodplatna-pomoc-prawna-i-poradnictwo-obywatelskie-w-2025-r>

zawarta na stronie gminy Krzeszyce, ponieważ wtedy jest bardziej dostępna dla mieszkańców konkretnej gminy.

Przesłana dokumentacja wskazywała, że pracownik proponował wsparcie specjalistyczne rodzinom, których teczki podane były analizie. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Akta kontroli: str.: 31-45, 48-63, 69-72, 76-137, 149-219, 241-367, 371

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zaktualizować informacje na temat specjalistycznego wsparcia na stronie internetowej Gminy Krzeszyce.

a) Placówki wsparcia dziennego

W myśl przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci¹¹. Zajęcia w tego typu placówkach są kierowane głównie do dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.

Jak wynika z wyjaśnień przedłożonych przez P. Kierownik, w przeszłości na terenie gminy Krzeszyce funkcjonowały dwie świetlice dla dzieci – jedna w Krzeszycach, druga w Kołczynie – w których prowadzone były zajęcia dla dzieci. Działalność świetlic została zamknięta ze względu na małe zainteresowanie ze strony społeczeństwa.

W gminie, pomimo braku placówki wsparcia dziennego, codziennie są prowadzone zajęcia w świetlicach szkolnych – w Szkole Podstawowej w Krzeszycach oraz w Zespole Edukacyjnym w Kołczynie. Ponadto popołudniowe zajęcia dla dzieci są organizowane także w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, bibliotece gminnej w Krzeszycach z dwiema filiami – w Kołczynie oraz Muszkowie. Ww. działania częściowo kompensują brak placówki wsparcia dziennego. Zespół kontrolny w swojej ocenie uwzględnił fakt, że w gminie działały wcześniej dwie świetlice, które zakończyły swoją działalność ze względu na małe zainteresowanie mieszkańców. W związku z powyższym Kontrolujący odstępują od uznania tej sytuacji za nieprawidłowość, a wskazują jedynie uchybienie w tym zakresie.

Akta kontroli: str.: 461

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie polegające na niezapewnieniu dzieciom z terenu gminy miejsc w placówce wsparcia dziennego, działającej w oparciu o zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1.6 Rodziny wspierające

Jak wynika ze sprawozdania w CAS, na terenie gminy Krzeszyce, w okresie podlegającym kontroli nie funkcjonowały formalne rodziny wspierające. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika jednostki 9 stycznia 2026 r., na terenie gminy nie funkcjonują rodziny wspierające, z uwagi na brak zgłoszeń ze strony mieszkańców.

¹¹ art. 176 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177, j.t.: Dz.U. z 2025, poz. 49)

GOPS w Krzeszycach prowadzi rekrutację do pełnienia funkcji rodziny wspierającej, jednak mieszkańcy nie wykazują zainteresowania. Informacja o rekrutacji znajduje się na stronie internetowej BIP oraz na profilu GOPS Krzeszyce na Facebooku. Jednostka wykazała, że posiada opracowane procedury ustanawiania rodzin wspierających, na podstawie zarządzenia Nr 5/2025 z 1 października 2025 r. W skład załączników do zarządzenia wchodzi: wniosek kandydata/kandydatki do pełnienia funkcji rodziny wspierającej, oświadczenia dotyczące m.in. karalności, oświadczenia o podawaniu informacji zgodnie z prawdą, wzór porozumienia w sprawie ustanowienia rodziny wspierającej, wzór umowy. Przedłożona dokumentacja jest wyczerpująca.

Akta kontroli: str.: 453-460, 469-474, 479-487

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- prowadzić działania zmierzające do pozyskania rodzin wspierających,
- zachęcać do nieformalnego wsparcia rodzin z trudnościami, np. w ramach pomocy sąsiedzkiej,
- zamieścić na stronie BIP jednostki opracowaną procedurę ustanawiania rodzin wspierających – wraz z załącznikami.

2. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

2.1 Praca z rodziną na rzecz reintegracji

W przypadkach, gdy dzieci z terenu gminy są umieszczane w pieczy zastępczej, asystent rodziny powinien podejmować próby prowadzenia pracy z rodzicami biologicznymi w celu powrotu małoletnich do domu. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Akta kontroli: str.: 14-23, 29-45, 48-63, 368-370, 389-415, 462

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Udział asystenta w spotkaniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka

Jak nakazuje przepis ustawy, asystent prowadzący pracę z rodziną małoletniego przebywającego w pieczy zastępczej, powinien każdorazowo uczestniczyć w posiedzeniach zespołów ds. oceny sytuacji dziecka¹².

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, odbyło się jedno spotkanie w sprawie oceny sytuacji dziecka, w którym uczestniczył m. in. asystent rodziny. Do teczki rodziny został dołączony plan pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej, wraz z listą obecności osób, które brały udział w zespole ds. oceny sytuacji dziecka, na której widniał podpis asystenta rodziny.

Akta kontroli: str.:16-23

¹² art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177, j.t.: Dz.U. z 2025, poz. 49)

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3 Opinie dla sądu na temat sytuacji rodziny

W sytuacji, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynęło 18 miesięcy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej lub dyrektor placówki ma obowiązek wnioskować do sądu o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej. Do ww. wniosku dołączona powinna być opinia gminy na temat warunków w rodzinie biologicznej¹³. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

W okresie objętym kontrolą gmina nie wydała żadnych stosownych dokumentów w tym zakresie. W pozostałych rodzinach nie było dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Akta kontroli: str.: 14-23, 29-45, 48-63, 368-370, 389-415, 462

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Koordynowane wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Jak wynika ze sprawozdań w CAS oraz dokumentacji przekazanej przez Kierownika jednostki w okresie objętym kontrolą jedna rodzina z terenu gminy Krzeszyce, tj. rodzina D, korzystała z koordynowanego wsparcia asystenta w ramach ustawy „Za życiem”¹⁴.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

W trakcie trwania czynności kontrolnych Kierownik jednostki przedłożył Zarządzenie Nr 8/2022 z 30 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia procedury koordynacji asystenta rodziny przewidzianej w ramach realizacji ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Akta kontroli: str.: 46-47, 64-137, 377-381, 501-504

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zamieścić na stronie BIP jednostki opracowanej procedury, związanej z ustawą „Za życiem” – wraz z załącznikami.

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Obejmowania rodzin opieką asystenta rodziny.
2. Monitorowania rodzin przez asystenta rodziny.
3. Dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
4. Działań podejmowanych na rzecz poszukiwania rodzin wspierających.
5. Pracy z rodziną na rzecz reintegracji.
6. Udziału asystenta rodziny w spotkaniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

¹³ art. 47 ust. 7 lub art. 100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2024, poz. 177, j.t.: Dz.U. z 2025, poz. 49)

¹⁴ art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (j.t.: Dz.U. 2023 poz. 1923, j.t.: Dz.U. 2024 poz. 1829)

7. Opinii dla sądu na temat sytuacji rodziny.
8. Wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin na podstawie ustawy „za Życiem”.

Stwierdzono uchybienia polegające na:

1. Braku systematycznego podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny.
2. Braku wymaganych podpisów pod niektórymi okresowymi ocenami sytuacji rodziny.
3. Braku wymaganych podpisów pod niektórymi planami pracy z rodziną.
4. Niezapewnieniu dzieciom z terenu gminy placówki wsparcia dziennego, działającej w oparciu o zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Stwierdzono istotne uchybienie polegające na:

1. Niezweryfikowaniu asystenta rodziny w bazie Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym na etapie zatrudnienia.

Za powstałe uchybienia odpowiada Kierownik jednostki.

Przyczyną uchybień w realizacji zadań może być:

- brak respektowania formalnych wymogów wskazanych w ustawie,
- niestosowanie się do przepisów dotyczących prowadzenia dokumentacji,
- małe zainteresowanie ze strony mieszkańców oraz brak możliwości logistycznych, by dzieci mogły uczęszczać do placówki wsparcia dziennego.

Skutkiem powyższych działań kontrolowanej jednostki mogą być:

- zatrudnienie osób niezgodnie z przepisami,
- braki lub luki w prawidłowym sporządzeniu dokumentów, wymaganych na podstawie przepisów prawa,
- braki w realizacji ustawowych zadań gminy,
- niezapewnienie rodzinom w kryzysie pełnego wsparcia.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia na podstawie art. 197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, **zalecam:**

1. Weryfikację pracowników w bazie Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym na etapie zatrudnienia.
2. Regularne uczestnictwo asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje.
3. Sporządzanie przez asystenta rodziny ocen okresowych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Podjęcie działań mające na celu zapewnienie dzieciom z terenu gminy placówki wsparcia dziennego.

W celu usprawnienia w przyszłości działań jednostki kontrolowanej, **rekomenduję** aby:

1. Monitoring rodziny wprowadzić po zakończonej współpracy z rodziną, a nie przed planowanym zakończeniem.

2. W planach pracy z rodziną wskazywać konkretne terminy realizacji działań, wskazując daty w przyszłości.
3. Zapisy z wizytacji u rodzin były podpisywane także przez rodziny.
4. Wizyty w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny odbywały się w sposób regularny, zapewniający w jak najwyższym stopniu wsparcie dla danej rodziny.
5. Dokumentować czas spędzony z rodziną poprzez podawanie godzin wejścia/wyjścia bądź czasu w godzinach/minutach.
6. Zaktualizować informacje na temat specjalistycznego wsparcia na stronie internetowej Gminy Krzeszyce.
7. Prowadzić działania zmierzające do pozyskania rodzin wspierających.
8. Zachęcać do nieformalnego wsparcia rodzin z trudnościami, np. w ramach pomocy sąsiedzkiej.
9. Zamieścić na stronie BIP jednostki opracowaną procedurę ustanawiania rodzin wspierających – wraz z załącznikami.
10. Zamieścić na stronie BIP jednostki opracowaną procedurę, związanej z ustawą „Za życiem” – wraz z załącznikami.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Jednostka kontrolowana jest zobowiązana **w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Marta Kujawa

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Wirginia Puł-Sobania

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej